# OTSUSED

## KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2018/1782,

**15. november 2018,**

**millega lubatakse määruse (EL) nr 390/2013 artikli 17 lõike 1 kohaselt läbi vaadata Rumeenia ja Portugali aeronavigatsiooniteenuste kulutõhususe põhilise tulemusvaldkonna 2018. ja 2019. aasta eesmärgid**

*(teatavaks tehtud numbri C(2018) 7486 all)*

**(Ainult portugali- ja rumeeniakeelne tekst on autentsed)**

**(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse komisjoni 3. mai 2013. aasta rakendusmäärust (EL) nr 390/2013, millega kehtestatakse aeronavigatsiooniteenuste ja võrgustiku funktsioonide tulemuslikkuse kava, ([1]) eelkõige selle artikli 17 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 549/2004 ([2]) peavad liikmesriigid vastu võtma riiklikud või funktsionaalse õhuruumiosa kavad, mis sisaldavad siduvaid riiklikke eesmärke või eesmärke funktsionaalsete õhuruumiosade tasandil, et tagada kooskõla kogu Euroopa Liitu hõlmavate tulemuseesmärkidega.

(2) Komisjon võttis vastu rakendusotsuse (EL) 2015/348, ([3]) milles tehti muu hulgas kindlaks, et Doonau piirkonna funktsionaalse õhuruumiosa ja edelapiirkonna funktsionaalse õhuruumiosa tulemuslikkuse kavas Rumeenia ja Portugali kohta sätestatud kulutõhususe põhilise tulemusvaldkonna kohalikud eesmärgid on kooskõlas kogu Euroopa Liidule teiseks võrdlusperioodiks (2015–2019) seatud tulemuseesmärkidega.

(3) 2017. aastal taotlesid Rumeenia ja Portugal vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 390/2013 artikli 17 lõikele 1 koostoimes artikli 19 lõikega 2 komisjonilt luba läbi vaadata oma kohalikud marsruudi- ja terminalialased kulutõhususeesmärgid aastateks 2018 ja 2019.

(4) Rumeenia ja Portugali esitatud dokumente hindas tulemuslikkuse hindamise asutus, kes vastavalt rakendusmääruse (EL) nr 390/2013 artiklile 3 abistab komisjoni tulemuslikkuse kava rakendamisel. Hindamisaruanne Rumeenia kohta esitati komisjonile 13. aprillil 2018 ja selle ajakohastatud versioon 31. augustil 2018. Hindamisaruanne Portugali kohta esitati komisjonile 2. augustil 2018.

(5) Rumeenia ja Portugal selgitasid, et nende teenuseid mõjutasid geopoliitilistest kriisidest ja kavandatust soodsamast majandusarengust põhjustatud liiklusvoomuutused, mida tulemuslikkuse kavade vastuvõtmise ajal ei suudetud prognoosida. Lisaks esitasid Rumeenia ja Portugal tulemuslikkuse seire aruannete ja lisadokumentide alusel saadud tõendid, mis nende hinnangul tõendavad, et esialgsed eeldused ja põhjendused, mille alusel esialgsed eesmärgid seati, enam ei kehti.

(6) Rumeenia saavutas kavandatud ja tegeliku liikluse vahelise erinevuse häiretasemed, mis on sätestatud Doonau piirkonna funktsionaalse õhuruumiosa tulemuslikkuse kavas, marsruuditeenuste puhul 2015. ja 2017. aastal ning

([1]) ELT L 128, 9.5.2013, lk 1.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus) (ELT L 96, 31.3.2004, lk 1).
([3]) Komisjoni 2. märtsi 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/348, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 549/2004 kohaselt esitatud riiklikes või funktsionaalse õhuruumiosa kavades sisalduvate teatavate eesmärkide kooskõla kogu Euroopa Liidule teiseks võrdlusperioodiks seatud tulemuseesmärkidega (ELT L 60, 4.3.2015, lk 55).

terminaliteenuste puhul 2016. ja 2017. aastal. 2015. aastal oli tegelikult osutatud marsruuditeenuste maht kavandatust 13,9 % suurem ja 2017. aastal kavandatust 12,7 % suurem. 2016. aastal oli tegelike terminaliteenuste maht kavandatust 17,5 % suurem ja 2017. aastal kavandatust 23,3 % suurem. Võimatus planeerida lende Ukraina õhuruumi idaosa ja Musta mere ulatuslikes piirkondades muutis liiklusvooge märkimisväärselt. Ehkki kriis puhkes 2014. aastal, kestis see kauem ja sel oli Rumeenia õhuruumis toimuvale liiklusele esialgselt prognoositust ulatuslikum mõju. Rumeenia õhuruumi läbivaid liiklusvooge mõjutas ka nõudluse vähenemine Venemaa Föderatsiooni ja Türgi vahelisel liiklussuunal ning vastavalt Ukrainas ja Venemaa Föderatsioonis registreeritud õhusõidukite ülelendude vastastikune keelamine. Lisaks tingis prognoositust parem majandusareng Rumeenias terminaliteenuste mahu märgatava suurenemise. Näiteks aastatel 2014–2017 suurenes Bukaresti lennujaamas kolme suurima odavlennuettevõtja lendude maht 216 %. Seepärast on komisjon seisukohal, et häiretasemeteni jõuti tulemuslikkuse kava vastuvõtmise ajal ettenägematute asjaolude tõttu, mis on vältimatud ja Rumeenia kontrolli alt väljas, mistõttu on täidetud rakendusmääruse (EL) nr 390/2013 artikli 17 lõike 1 punkti b ja artikli 19 lõike 2 tingimused.

(7) Portugal saavutas kavandatud ja tegeliku liikluse vahelise erinevuse häiretasemed, mis on sätestatud edelapiirkonna funktsionaalse õhuruumiosa tulemuslikkuse kavas, marsruudi- ja terminaliteenuste puhul 2016. ja 2017. aastal. 2016. aastal oli tegelikult osutatud marsruuditeenuste maht kavandatust 13 % suurem ja 2017. aastal kavandatust 21 % suurem. 2016. aastal oli tegelike terminaliteenuste maht kavandatust 16,2 % suurem ja 2017. aastal kavandatust 28,9 % suurem. Põhja-Aafrika piirkonna poliitilise ebastabiilsuse tõttu kandus vabaajaliiklus muudesse sihtkohtadesse, sealhulgas Portugali ja Kanaari saartele, mistõttu suurenes marsruudilendude maht Portugali õhuruumis. Kuna ettenägematult elavnes ka odav- ja tellimuslendude käitajate tegevus, mille maht kasvas ajavahemikus 2014–2017 rohkem kui kümme protsenti aastas, suurenes märkimisväärselt ka terminaliteenuste maht. Seetõttu ollakse seisukohal, et häiretasemeni jõuti tulemuslikkuse kava vastuvõtmise ajal ettenägematute asjaolude tõttu, mis on vältimatud ja Portugali kontrolli alt väljas, mistõttu on täidetud rakendusmääruse (EL) nr 390/2013 artikli 17 lõike 1 punkti b ja artikli 19 lõike 2 tingimused.

(8) Lisaks ei kehti enam Doonau piirkonna funktsionaalse õhuruumiosa tulemuslikkuse kavas Rumeenia kohta kehtestatud kuluprognoosid eelkõige personali suhtes, võttes arvesse liikluse tihenemist ja keerukust, mis tuleneb liiklusvoogude suuremast koondumisest sinna. 2016. aasta kevadel peetigi vajalikuks muuta Rumeenia, Bulgaaria ja Türgi piiriala õhuruumi struktuuri, et võtta arvesse liiklusvoogude sinna ülekandumist, mis omakorda muutis lennuliikluse keerukamaks Rumeenia õhuruumi põhjaosas. Seetõttu leiab komisjon, et kulutõhususe põhilise tulemusvaldkonna esialgsete eesmärkide seadmisel kasutatud algandmed, prognoosid ja põhjendused kulude kohta enam ei kehti ja et rakendusmääruse (EL) nr 390/2013 artikli 17 lõike 1 punkti a tingimused on täidetud.

(9) Peale selle ei kehti enam edelapiirkonna funktsionaalse õhuruumiosa tulemuslikkuse kavas Portugali kohta kehtestatud kuluprognoosid eelkõige personali suhtes, võttes arvesse sealset liikluse tihenemist. Portugalis aeronavigatsiooniteenuste osutaja läbilaskevõimekavas kokkulepitud selliste meetmete ellurakendamiseks, mille eesmärk on leevendada liiklusmahu suurenemise mõju, on vaja oluliselt rohkem personali. Seetõttu leiab komisjon, et kulutõhususe põhilise tulemusvaldkonna esialgsete eesmärkide seadmisel kasutatud algandmed, prognoosid ja põhjendused kulude kohta enam ei kehti ja et rakendusmääruse (EL) nr 390/2013 artikli 17 lõike 1 punkti a tingimused on täidetud.

(10) Saadud dokumentide hindamise põhjal on komisjon seisukohal, et Rumeenia ja Portugal on esitanud piisavad tõendid, mis toetavad taotlust läbi vaadata oma 2018. ja 2019. aasta kohalikud kulutõhususeesmärgid.

(11) Seepärast võivad Rumeenia ja Portugal läbi vaadata kulutõhususe põhilise tulemusvaldkonna kohalikud eesmärgid, mis 2018. ja 2019. aastaks on seatud aeronavigatsioonialaste marsruudi- ja terminaliteenuste osutamisele, kuivõrd see on vajalik häiretasemete saavutamise tinginud asjaolude arvessevõtmiseks ning tuginedes tõenditele, et esialgsed eeldused ja põhjendused, mille alusel esialgsed eesmärgid seati, enam ei kehti.

(12) Vastavalt rakendusmäärusele (EL) nr 390/2013 võivad Rumeenia ja Portugal pärast komisjonilt loa saamist kõnealused eesmärgid läbi vaadata ja peavad esitama komisjonile läbivaadatud eesmärkidel põhinevad muudetud tulemuslikkuskavad, et komisjon saaks hinnata nende kooskõla kogu Euroopa Liidule teiseks võrdlusperioodiks seatud eesmärkidega.

(13) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas ühtse taeva komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Rumeenia ja Portugal võivad läbi vaadata marsruudi- ja terminaliteenuste osutamisele 2018. ja 2019. aastaks seatud kulutõhususe põhilise tulemusvaldkonna kohalikud eesmärgid. Kui nad otsustavad seda teha, esitavad nad vastavalt muudetud tulemuslikkuskava Doonau piirkonna funktsionaalse õhuruumiosa ja edelapiirkonna funktsionaalse õhuruumiosa kohta, milles on sätestatud kõnealused läbivaadatud kohalikud eesmärgid.

*Artikkel 2*

Käesolev otsus on adresseeritud Rumeeniale ja Portugali Vabariigile.

Brüssel, 15. november 2018

*Komisjoni nimel*
*komisjoni liige*
Violeta BULC